

NEGYEDIK KIHÍVÁS: TAVASZ A PILISBEN

Már a Tavasz dallamát fütyüli a szél. Ébred a természet, színekkel telik meg az erdő és a rét. Egészen más arcát mutatja a rengeteg, mint amikor az Erdész úrral utoljára az ösvényeket tapostuk. Kérdésekkel telve érkezem a találkozóra és pár lépés után azonnal bele is kezdek.

- **Március elején járunk, és ha körülnézek egyelőre csak a mogyoró bokrok barkáin akad meg a szemem, bár itt-ott már hóvirágok is kacsintgatnak rám. Milyen sorrendben nyílnak majd a virágok? Megvan, hogy ki-ki után következnek?**

Erdész: - Mivel régóta járod – azaz futod – az erdőt, biztosan észrevetted már, hogy milyen rövid időn belül tud berobbanni a tavasz és még a fák lombfakadása előtt, ezerszínű virágszőnyeg borítja majd be az erdő alját. Ilyenkor jut még fény a talajra és a színes, kis virágok vígan sütkérezhetnek a tavaszi napsütésben. Mire a fák és a bokrok levelei kihajtanak, addigra ezek a néhány hétig látható, színpompás virágok eltűnnek, és a földalatti részeikbe visszavonulva várják a következő tavaszt. A sorrendet tekintve legkorábban a hóvirág és a téltemető virágzik, amire te is felfigyeltél. Szintén korán virágzó faj a csillagvirág, ami leginkább a jó vízellátottságú helyeket kedveli. A tölgyesek alján lesz elképesztő látvány a keltikék lilás, rózsaszínbe hajló virágtakarója. Erdi tisztásokon, bokros erdőszéleken találkozhatsz majd leánykörcsinnel vagy az élénk sárga virágú tavaszi hériccselel, ami a személyes kedvencem. Ugyancsak sárga virága van a salátaboglárkának, aminek a leveleit régen rendszeresen fogyasztották, de fontos tudni, hogy a virágzás időszakában méreganyagokat termel és tilos megenni. Nem maradhat ki természetesen a felsorolásból az illatos ibolya sem, ami főként a napos tisztásokat és erdőszéleket kedveli.

- **Mi a helyzet a cserjékkel és a fákkal?**

Erdész: - A tavasz biztos jele a húsos som sárga virágának feltűnése az erdőben. A korai juhar zöldessárga virágai már lombfakadás előtt megfigyelhetőek, eközben felkészül a madárcseresznye is, amely már lombfakadáskor telíti meg fehér virágaival az erdőt. A fehér virágoztól roskadó virágos kőris is üde színfolt a szürkés-barnás csupasz lombtalan fák között. Ezután, mintha egy startpisztoly dördülne el, kizöldül az egész erdő.

- **Az erdei állatok életére mi jellemző ilyenkor?**

Erdész: A kora tavaszi időszakban érkeznek vissza erdeinkbe a vándormadarak első hírnökei, köztük a barázdabillegető, a seregély, az örvösgalambok vagy az ártéri erdőkben fészkelő, fokozottan védett fekete gólya. Az erdei szalonka felbukkanását az időjárás lassú enyhüléséhez, a kellemes tavaszi esték eljöveteléhez kötik. A szalonka csak naplemente után és hajnalban mutatja meg magát. A mi földrajzi szélességünkön általában csak rövid ideig tartózkodik, folytatja vonulását az északabbi tájakra.

- **Az itt élő nagyvad fajok életében mit jelent a tavasz érkezése?**

Erdész: Az erdeinkben élő gímszarvasok és dámszarvasok a tél végén, illetve tavasz elején elhullajtják az agancsaikat, majd újat kezdenek el növeszteni, amelyet ebben az időszakban egy puha, barkás, élő szövet fed. A vaddisznó kocák már a kicsinyeiket terelgetik. Nagyon fontos, hogy a malacukat védő koca nem ismer pardont, ha úgy érzi, veszélyben vannak a gyermekei. Biztos sokan sportoltok kutyával, ami nagyon jó dolog, de ebben az időszakban fokozottan kérünk mindenkit, hogy a jogszabályoknak megfelelően csak pórázon vezesse őt az erdőben! Ezzel előzhetünk meg egy esetleges előforduló, de mindenképpen kellemetlenül végződő vaddisznó-kutya konfliktust.

- **Mit tegyünk, ha árván maradt őzgidával, vagy kismalaccal találkozunk?**

Erdész: A lehető legjobb, ha sarkon fordulunk, és mielőbb elhagyjuk a területet. Az édesanyjuk visszatér majd hozzájuk és gondoskodik róluk a továbbiakban. Ha hozzáérünk, az idegen szag miatt azonnal kitaszítottak lesznek és kevés esélyük lesz a túlélésre. Azt a táplálékot és neveltetést, amit az anyjuk tud biztosítani, mi emberek nem tudjuk megadni neki. Egy vadállat felnevelése a legnagyobb odafigyelés mellett is gyakran sikertelen, az emberhez szokott állatok természetbe való visszaengedése pedig sokszor kudarccal végződik. Egy szó, mint száz, hagyjuk, hogy az anyja nevelje fel az árvának vélt kisállatot és ne avatkozzunk a természet rendjébe, mert a jó szándékunk ellenére többet ártunk, mint segítünk.

- **Ezek nagyon hasznos infók! Mire kell még figyelni ebben az időszakban?**

Erdész: A tavaszi időszakban sajnos napi rendszerességgel kapunk bejelentést kisebb-nagyobb erdő- és vegetációtüzekről. Ezek a tüzek nemcsak a faállományt, hanem a teljes erdei életközösséget veszélyeztetik. Az erdei ökoszisztéma csak hosszú idő alatt képes regenerálódni.

Jelenleg is tűzgyújtási tilalom van, ami azt jelenti, hogy tilos tüzet gyújtani az erdőben és 200 méteres körzetében. Ide kell érteni még a kijelölt tűzrakó helyeket is, amik pedig közkedveltek az erdőlátogatók körében. A www.erdotuz.hu honlap naprakész tájékoztatást nyújt mindenki számára.

- **Úgy gondolom, hogy nagyon fontos dolgokat osztottál meg velünk, amivel tovább szélesedett a látókörünk és egészen más szemmel indulok el legközelebb, ha az erdőben futok, „az erdész szemével”!**

Erdész: Örülök, hogy mindezeket elmondhattam és segítesz, hogy minél több erdőlátogatóhoz eljusson.

- **Jó szerencsét!**

Erdész: Jó szerencsét!